UKRAINIAN ENERGY EXCHANGE

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА

Звіт
щодо результатів торгівлі електроенергією на ринку двосторонніх договорів за 2023 рік

На виконання вимог Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами та Порядку відбору організаторів електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами» від 5 червня 2019 р. №499

КИЇВ, БЕРЕЗЕНЬ 2024 р.

ЗМІСТ

I. ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА» НА РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ……..3

II. РИНОК ДВОСТОРОННІХ ДОГОВОРІВ НА ТОВ «УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА»……5

2.1.Реалізація електроенергії на виконання суб’єктами ринку електричної енергії спеціальних обов’язків для забезпечення загальнодоступних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії……...6

2.2. Реалізація електроенергії іншими суб’єктами ринку електричної енергії за двосторонніми договорами у спеціалізованих секціях……..……6

I. ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА» НА РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

Пунктом 6 ч.2 Ст. 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» закріплено обов'язок виробників реалізовувати електричну енергію за двосторонніми договорами на електронних аукціонах, порядок проведення яких затверджується Кабінетом Міністрів України. Відповідно Постановою КМУ від 5 червня 2019 р.№499, затверджено «Порядок проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами» (далі – Порядок №499).

ТОВ «Українська енергетична біржа» (далі по тексту також – УЕБ, Біржа) отримала право проводити аукціони з продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів (далі – РДД) державних виробників за результатами конкурсного відбору згідно з Порядком відбору організаторів електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами. З цією метою Міністерством енергетики України було утворено конкурсну комісію за участю представників Міненерго, Мінекономіки, НКРЕКП та АМКУ.

Порядком № 499 передбачено створення Аукціонного комітету до складу якого входять представники Міненерго, НКРЕКП, Мінекономіки, АМКУ та продавців електроенергії. Головою аукціонного комітету є Міністр енергетики або його заступник. Біржа може проводити такі аукціони виключно в межах правил, що встановлюються Порядком № 499. Організація та проведення аукціонів здійснюється відповідно до регламенту біржі, який погоджує Аукціонний комітет. Окрім цього, Аукціонний комітет здійснює моніторинг за проведенням аукціонів щодо дотримання учасниками аукціону та біржею регламенту, розробляє та надає біржі рекомендації щодо заходів, спрямованих на підтримку добросовісної конкуренції, визначає форми та технології проведення аукціону тощо. Аукціонний комітет визначає і контролює умови проведення аукціонів з продажу електричної енергії і має компетенції, щоб їх змінити.

Торгові операції з купівлі-продажу електричної енергії на ТОВ "Українська енергетична біржа" здійснюються відповідно до Нормативних документів біржі у наступних секціях:

- Спеціалізовані секції
- Комерційні секції

Напрямки проведення аукціонів на УЕБ

Торгові операції з продажу електричної енергії на Українській енергетичній біржі у спеціалізованих секціях здійснюється за напрямками:

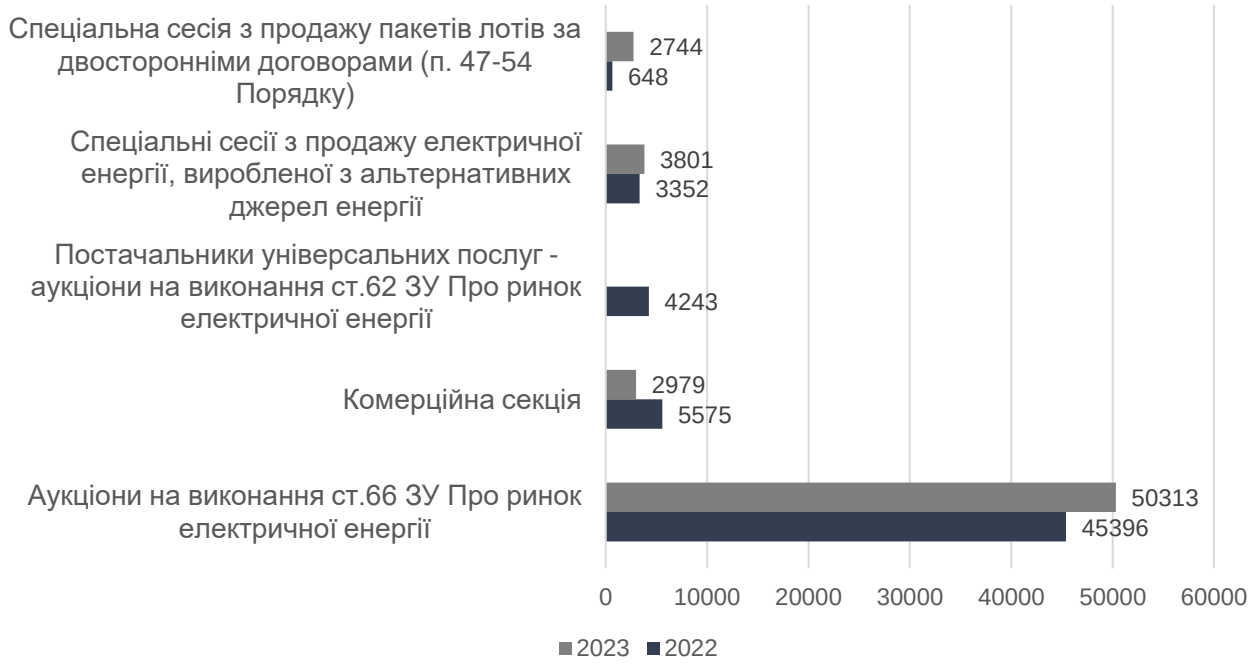
- аукціони на виконання вимог статті 62 Закону України «Про ринок електричної енергії» з метою виконання суб'єктами ринку електричної енергії спеціальних обов'язків для забезпечення загальнодоступних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії;
- аукціони у формі спеціальних сесій з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії;
- аукціони на виконання пункту 6. Частини 2 Ст.66 Закону України «Про ринок електричної енергії»;
- аукціони у формі спеціальної сесії з продажу пакетів лотів за двосторонніми договорами.

ІІ РИНОК ДВОСТОРОННІХ ДОГОВОРІВ НА ТОВ «УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА»

За результатами 2023 року на УЕБ було проведено 847 аукціонів з купівлі/продажу електроенергії в режимі одностороннього аукціону, з них 446 аукціонів на виконання п. 6 ч. 2 ст. 66 Закону України «Про ринок електричної енергії», 105 аукціонів у формі спеціальних сесій з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, 291 аукціони у комерційних секціях та 5 аукціонів з продажу пакетів лотів, укладено 6128 біржових свідоцтв.

Протягом 2023 року було сформовано 4456 стартових позицій на продаж/купівлю електроенергії різного типу навантаження. За 2023 рік загальний обсяг продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів склав 59,8 млн. МВт. год. Загалом на кінець 2023 року на УЕБ за напрямком «Електроенергія» акредитовано 544 учасника.

Обсяги купівлі-продажу електроенергії на УЕБ, тис. МВт.год. за 2022-2023 р.р.

2.1. Реалізація електроенергії на виконання суб'єктами ринку електричної енергії спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії

З початку війни відповідно до Указу Президента України №64/2022 від 24.02.2022р. «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, було введено правовий режим воєнного стану в Україні. Інформація, яка розміщується у відкритому доступі, може бути використана РФ, тому для збереження інтересів держави, електрична енергія на виконання ПСО почала реалізовуватися поза біржею відповідно до наказу Міненерго від 21.03.2022 № 132 «Про забезпечення купівлі-продажу електричної енергії постачальниками універсальних послуг в особливий період».

2.2. Реалізація електроенергії іншими суб'єктами ринку електричної енергії за двосторонніми договорами у спеціалізованих секціях

Аукціони у формі спеціальних сесій з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії

28 вересня 2020 року, Кабінет Міністрів ухвалив постанову «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами», відповідно до якої продаж за двосторонніми договорами електричної енергії, що вироблена з альтернативних джерел енергії, здійснюється на аукціонах у формі спеціальних сесій. Стартова ціна визначається Гарантованим покупцем за спеціальною формулою, встановленою Порядком №499. Згідно з формулою ціна враховує середньозважену ціну та обсяг продажу на сегментах оптового ринку на кожну торгову годину та кількість розрахункових періодів продукту в рамках однієї торгової доби.

Відповідно до вищезазначеного та на виконання п. 6-1 частини 2 статті 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» таких аукціонів Гарантованим покупцем за 2023 рік було проведено 105, обсяг реалізації склав 3800,64 тис. МВт. год., що на 13 % більше за аналогічний період минулого року.

Балансуюча група Гарантованого покупця

Виробники за “зеленим тарифом” — СЕС

Виробники за “зеленим тарифом” — ВЕС

Виробники за “зеленим тарифом” — ГЕС

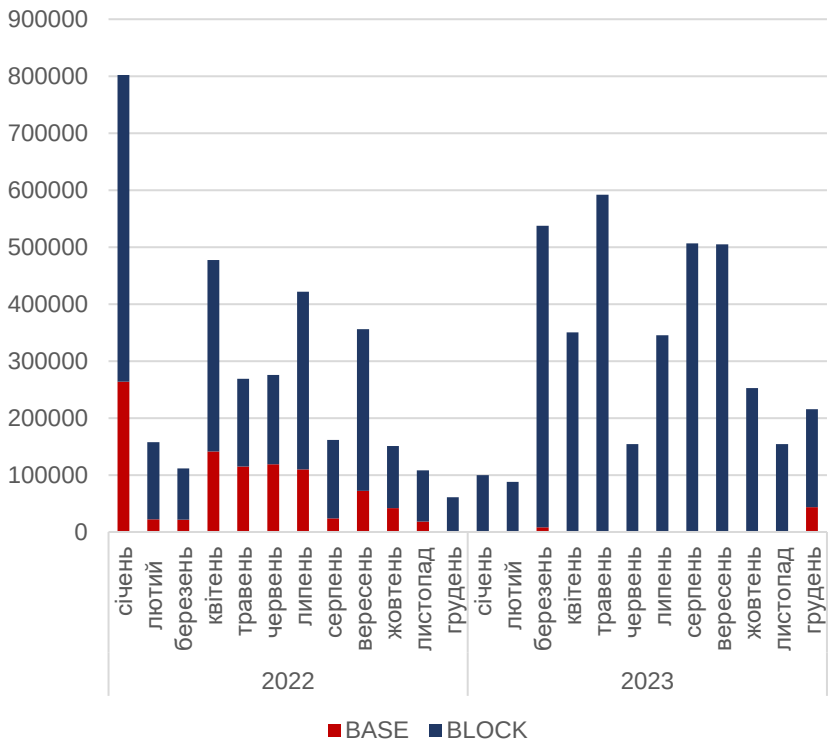
Альтернативні джерела енергії

Аукціони проходять на підвищення ціни.

Стартова ціна визначається Гарантованим покупцем за спеціальною формулою:

$$Ц^{ст} = \frac{\sum_{t^{st}}^{t^{fn}} \left(\frac{\sum_{t}^{m} (В^{РДН} + В^{ВДР} + В^{НБ} + В^{ДД})}{\sum_{t}^{m} (О^{РДН} + О^{ВДР} + О^{НБ} + О^{ДД})} \right)}{N^{t}}, \text{гривень /МВт. год.}$$

Обсяги продажу за типами графіків електроенергії виробленої з альтернативних джерел енергії на УЕБ, МВт.год.

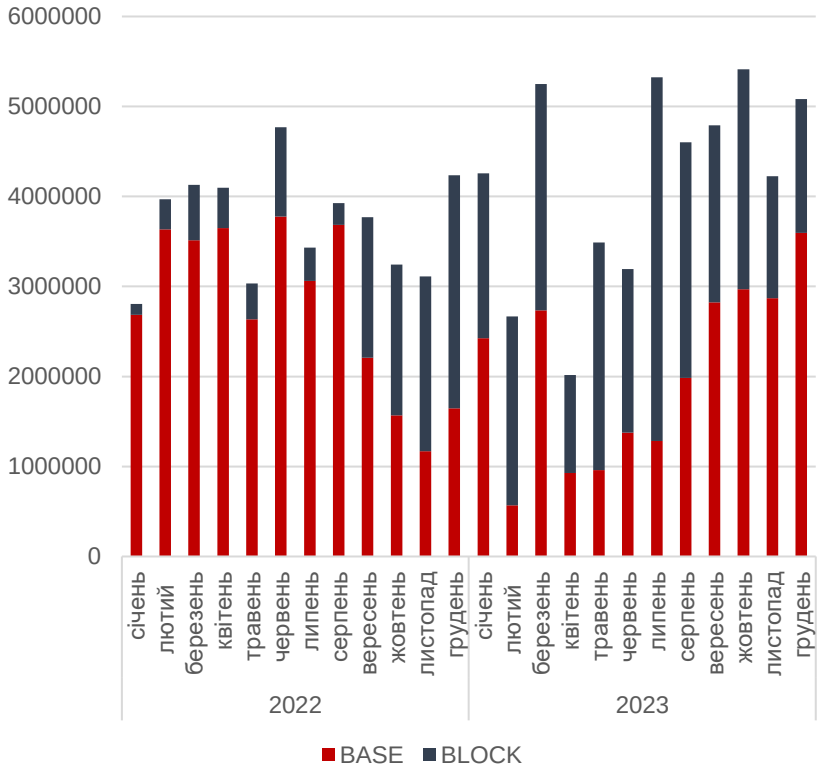

Місяці	Обсяг, МВт.год
2023_01	99 750
2023_02	87 825
2023_03	537 585
2023_04	350 584
2023_05	591 690
2023_06	154 260
2023_07	345 195
2023_08	506 390
2023_09	504 950
2023_10	252 310
2023_11	154 400
2023_12	215 705
Всього	3 800 644

Аукціони на виконання статі 66

Загалом за 2023 рік на УЕБ, на аукціонах виконання п. 6 ч. 2 ст 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» було реалізовано 50,313 млн МВт. год.

Обсяги продажу за типами графіків електроенергії на УЕБ, МВт.год.

Місяці	Обсяг, МВт.год
2023_01	4 257 313
2023_02	2 668 781
2023_03	5 248 547
2023_04	2 017 713
2023_05	3 488 160
2023_06	3 194 807
2023_07	5 323 805
2023_08	4 602 610
2023_09	4 792 028
2023_10	5 412 498
2023_11	4 225 784
2023_12	5 080 828
Всього	50 312 874

З 8 липня 2022 року згідно зі змінами до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо врегулювання питань продажу електричної енергії виробниками електричної енергії за двосторонніми договорами (Закон 2371-IX) і інші виробники (окрім державних) отримали зобов'язання здійснювати продаж електричної енергії за двосторонніми договорами на електронних аукціонах УЕБ (крім виробників, яким встановлено «зелений» тариф та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку). Так, виробниками приватної форми власності проведено 226 аукціонів та продано 29,6 млн. МВт.год. електроенергії.

Спеціальні сесії з продажу пакетів лотів

Постановами КМ №791 від 28.07.2021 р. та № 983 від 22.09.2021 р. було внесено зміни до Постанови №499, яким надано можливість АТ «Укрзалізниця», як найбільшому критично важливому споживачу електроенергії, закуповувати електроенергію на аукціонах ТОВ «УЕБ» неподільними пакетами по 25 лотів з терміном поставки до 36 місяців.

Реалізація пакетами лотів наведена в таблиці нижче.

Показники	**2022**	**2023**
Обсяг, МВт.год.	647 700	2 744 350
Кількість аукціонів	1	5
Тип графіку продажу	BASE	BASE
Період відпуску	I Q 23	II Q23; III Q23; IV Q23;

Двосторонній безперервний аукціон

Двосторонній безперервний аукціон проводиться згідно з Регламентом організації та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами за технологією двостороннього безперервного аукціону на товарній біржі - Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська енергетична біржа». Аукціонним комітетом було затверджено графік проведення таких аукціонів - кожна середа з 10 серпня 2022 року. Такий аукціон передбачає торгівлю стандартизованими продуктами, коли продавці та покупці виставляють свої стандартні заявки та укладають угоди шляхом метчингу.

Продавцями на таких аукціонах є:

- виробники електричної енергії (крім виробників електричної енергії, яким встановлено «зелений» тариф, та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку);

- гарантований покупець Покупцями на аукціоні є учасники ринку електричної енергії, які мають намір придбати електричну енергію відповідно до умов аукціону та не обмежені діючим законодавством та/або регламентом в реалізації такого наміру.

ТОВ «УЕБ» у своїй діяльності в першу чергу керується Законом України «Про товарні біржі» та Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», які визначають правові умови створення та функціонування товарних бірж на території України як організованих товарних ринків. Протягом 2023 року фактів вчинення правопорушень на товарній біржі з боку ТОВ «УЕБ» як організатора біржових торгів не зафіксовано.

У 2023 році ТОВ «УЕБ» було виявлено 8 фактів вчинення учасниками торгів правопорушень: за напрямком «Електрична енергія» - 8 порушень учасниками аукціонів у вигляді односторонньої відмови від підписання аукціонних свідоцтв за результатами торгів.